

1580738  
Annual Research Report

# The Herald of Serhiy Winogradsky Club



2 (2023)

Щорічний дослідницький звіт

## Вісник Клубу ім. Сергія Виноградського

■  
ACADEMIC HERITAGE  
OF SERHIY WINOGRADSKY

■  
DEVELOPMENT OF IDEAS  
S.M. WINOGRADSKY  
IN MODERN SCIENTIFIC RESEARCH

■  
S.M. WINOGRADSKY:  
FAMILY, COLLEAGUES,  
FRIENDS (LOCAL STUDIES)

■  
АКАДЕМІЧНА СПАДЩИНА  
СЕРГІЯ ВІНОГРАДСЬКОГО

■  
РОЗВИТОК ІДЕЙ С.М. ВІНОГРАДСЬКОГО  
В СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

■  
С.М. ВІНОГРАДСЬКИЙ:  
РОДИНА, КОЛЕГИ,  
ДРУЗІ (КРАЄЗНАВЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ)



УДК 57-051 (477)  
B51



# ЗМІСТ

|                                                                                                                     |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>АНОТАЦІЯ</b>                                                                                                     | 4   |
| <b>I СЛОВА СОЛІДАРНОСТІ ТА ПІДТРИМКИ</b>                                                                            | 5   |
| <b>II СЛОВО РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ</b>                                                                                 |     |
| Гуменюк Галина, Гуменюк Микола                                                                                      | 13  |
| Горбань Андрій                                                                                                      | 15  |
| <b>III АКАДЕМІЧНА СПАДЩИНА СЕРГІЯ ВІНОГРАДСЬКОГО</b>                                                                |     |
| Роль видатного українського вченого Сергія Виноградського в формуванні та розвитку вчення про планетарний мікробіом |     |
| Широбоков Володимир, Димент Галина                                                                                  | 16  |
| Сергій Виноградський – Великий Українець                                                                            |     |
| Гуменюк Галина, Братчикова Юлія, Кривий Петро                                                                       | 21  |
| Сучасність наукової спадщини Сергія Виноградського                                                                  |     |
| Мацелюх Богдан                                                                                                      | 27  |
| Хемосинтез як екосистема інновацій                                                                                  |     |
| Параска Ольга, Горбань Андрій, Мацелюх Богдан, Шендеровський Василь                                                 | 29  |
| Творець нового світогляду                                                                                           |     |
| Гадзало Ярослав, Волкогон Віталій, Мандигра Микола                                                                  | 34  |
| <b>IV ДЖЕРЕЛОЗНАВЧІ СТУДІЇ</b>                                                                                      |     |
| Про організми нітрифікації (Лекція на засіданні Цюрихського Товариства природодослідників, 22 лютого 1891 р.)       |     |
| Виноградський Сергій                                                                                                | 43  |
| Заново відкрита спадщина, спільна спадщина                                                                          |     |
| Пісшачик Мішель                                                                                                     | 54  |
| <b>V РОЗВИТОК ІДЕЙ С.М. ВІНОГРАДСЬКОГО У СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ</b>                                         |     |
| Геній природознавства                                                                                               |     |
| Іваниця Володимир                                                                                                   | 77  |
| Механізми, регуляція та локалізація вірусного мутагенезу                                                            |     |
| Мінухін Валерій, Колотова Тетяна, Скляр Надія, Книш Оксана, Казмірчук Віктор                                        | 79  |
| Про нескінченно велику роль бактерій у природі                                                                      |     |
| Гнатуш Світлана, Масловська Ольга                                                                                   | 94  |
| Розвиток базових принципів Сергія Виноградського у сучасних дослідженнях ґрунтової мікробіології                    |     |
| Балюк Святослав, Старченко Олена                                                                                    | 98  |
| <b>VI С.М.ВІНОГРАДСЬКИЙ: РОДИНА, КОЛЕГИ, ДРУЗІ (КРАЄЗНАВЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ)</b>                                         |     |
| Син широких степів України (до 167-річчя від дня народження мікробіолога Сергія Виноградського)                     |     |
| Шендеровський Василь                                                                                                | 103 |
| Олександр Виноградський (1855-1912) – один із фундаторів Київської консерваторії                                    |     |
| Зінкевич Олена                                                                                                      | 109 |
| Сергій Виноградський – академік, професор, дійсний статський радник                                                 |     |
| Кривий Петро                                                                                                        | 114 |
| Сергій Виноградський – основоположник ґрунтової мікробіології. Історичний нарис                                     |     |
| Щур Сергій                                                                                                          | 121 |
| Вплив видатних французьких науковців – Луї Пастера та Еміля Ру – на науковий шлях Сергія Виноградського             |     |
| Залуцький Павло                                                                                                     | 123 |
| Сергій Виноградський і Зельман Абрахам Ваксман. Історія дружби геніальних подільських мікробіологів                 |     |
| Кривий Петро, Котлінський Олександр                                                                                 | 127 |
| Сергій Виноградський і Ілля Мечников. Дружба геніїв науки без кордонів                                              |     |
| Залуцький Павло                                                                                                     | 137 |
| Сергій Виноградський та Василь Омелянський: учень і вчитель                                                         |     |
| Кривий Петро, Сокальський Борис, Гавриленко Василь                                                                  | 142 |
| Сергій Виноградський і Данило Заболотний: до питання наукової співпраці та дружби двох подільських мікробіологів    |     |
| Повх Віра, Кривий Петро                                                                                             | 148 |
| Життя і наукова діяльність Сергія Виноградського у Брі-Конт-Робер (Франція 1922-1953)                               |     |
| Кривий Петро, Котлінський Олександр                                                                                 | 158 |
| <b>VII СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ КОНТЕКСТ ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЧОСТІ СЕРГІЯ ВІНОГРАДСЬКОГО</b>                                     |     |
| Дослідження спадщини Сергія Виноградського. Український погляд у XXI столітті                                       |     |
| Гуменюк Галина, Братчикова Юлія, Горбань Андрій, Кривий Петро                                                       | 169 |
| Феномен Сергія Виноградського. Авторський погляд                                                                    |     |
| Товкач Федір                                                                                                        | 175 |
| Пам'яті Сергія Миколайовича Виноградського                                                                          |     |
| Патика Микола                                                                                                       | 178 |
| Поезія. Клубу ім. С.М.Виноградського 2 роки                                                                         |     |
| Баренбойм Георгій                                                                                                   | 179 |
| <b>АНОТАЦІЙНІ ДАНІ АВТОРІВ</b>                                                                                      |     |